

Anti-Pestprotocol

De Speelwagen wil voor alle kinderen die de school bezoeken een veilige school zijn. Hiervoor gebruiken wij de methode 'Vreedzame School'. Conflicten en ruzies worden zoveel mogelijk opgelost middels deze methode. Op onze school zijn we echter duidelijk tegen pestgedrag en nemen concrete maatregelen tegen het pestgedrag. Deze zijn altijd gericht op het verbeteren van de situatie voor het slachtoffer van het pestgedrag.

Preventieve signalering

Elk jaar wordt er bij de leerlingen van groep 5 t/m 8 een 'quickscan' afgenomen. Dit is een vragenlijst voor de leerlingen over hun welbevinden in de klas. Leerlingen geven hierbij aan of er wordt gepest in de klas en zo ja, of de leerkracht voldoende optreedt hiertegen. Naar aanleiding van de resultaten van de quickscan wordt er door de leerkrachten geëvalueerd en bekeken of er interventies nodig zijn om het welbevinden van individuele leerlingen of van de gehele groep te verhogen.

De leerlingen van groep 7 en 8 vullen deze vragenlijst 3 x per jaar in (november, maart en juni), om de sociale processen in deze groepen goed in de gaten te kunnen houden.

Maatregelen en procedure:

De groepsleerkracht kan een aantal maatregelen treffen om pestgedrag te voorkomen:

- Werk aan een positieve sfeer in de groep: creëer een omgeving waarin iedereen vrij is om te zijn wie hij/zij wil zijn. Reflecteer het handelen van de groep en individuele leerlingen en benoem wat positieve en negatieve effecten heeft op de groepsbinding.
- Bespreek met de leerlingen de afspraken en regels in de klas aan het begin van het schooljaar. Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken in alle groepen van de school.
- Als je aanleiding daartoe ziet, besteed daarnaast nogmaals expliciet aandacht aan pestgedrag in een gesprek met de groep.
- Spreek leerlingen aan op hun gedrag.
- Geef de leerlingen mogelijkheden om (anoniem, bijvoorbeeld via een 'brievenbus') pestgedrag te melden. Sta ook open voor meldingen van ouders.
- Laat merken dat de school pesten als een probleem ziet, en het niet accepteert.
- Laat merken dat jij als leerkracht serieus omgaat met pestgedrag. Stel bijvoorbeeld een anti-pest verdrag op.

Indien er systematisch pestgedrag wordt gesignaleerd wordt de volgende procedure in werking gesteld:

1. Een ieder draagt de verantwoordelijkheid alle leerlingen in alle gevallen op ongewenst (pest) gedrag te wijzen. Meld pestgedrag bij de verantwoordelijke groepsleerkracht.
2. Als er sprake is van incidenteel pestgedrag binnen de groep dan wordt dat met de betrokken leerlingen besproken door de groepsleerkracht. In de "Vreedzame school" leren we kinderen zelf het gesprek aan te gaan. Dit gesprek staat niet op zichzelf maar wordt

regelmatig herhaald om controle te houden over het gedrag. Dit wordt genoteerd in Parnassys.

3. Indien er sprake is van herhaald pestgedrag wordt de **No Blame** procedure gestart. De No Blame methode gaat er vanuit dat het geen nut heeft om pesters te straffen. Het pestgedrag stopt daarmee juist vaak niet of verergert zelfs. Bij No Blame wordt er een support-groep opgezet, bestaande uit vrienden, klasgenoten en de pesters van het slachtoffer. In deze groep geef je niemand de schuld (No Blame), maar leg je de nadruk op het feit dat je de situatie wilt oplossen en doe je een beroep op de verantwoordelijkheid van de klasgenoten. De ouders van het slachtoffer worden op de hoogte gebracht van de procedure.

De No Blame bestaat uit 8 stappen en deze worden genoteerd in Parnassys bij het slachtoffer.

Stap 1: gesprek met de gepeste leerling

Vraag informatie over wat er aan de hand is zonder je te verliezen in details: hoe beleeft de gepeste leerling die moeilijke situaties? Vraag wel naar namen, deze leerlingen moeten nl. in de support-groep. Leg uit hoe je de situatie zal aanpakken, dat niemand gestraft wordt en vraag het mandaat om je aanpak

ook effectief uit te voeren. Bespreek samen wie de overleggroep vormt. Overleg wat je mag vertellen in de groep. Vraag eventueel naar een verhaal of een tekening die het gevoel van de gepeste leerling het best uitdrukt. Laat weten hoe en wanneer je bereikbaar bent.

Stap 2: de groep wordt samengeroepen

Hiervoor wordt/worden de pester(s) aangesproken, leerlingen uit het middenveld en vrienden en/of positief ingestelde jongeren. Groep van 6 á 8 leerlingen. De gepeste leerling maakt géén deel uit van de overleggroep.

Stap 3: leg het probleem uit.

Vertel aan de groep dat je een probleem hebt. Gebruik eventueel het verhaal of de tekening als illustratie. Verlies je niet in de eventuele details die je zou kennen. Beschuldig ook niemand. Maak wel duidelijk dat het probleem moet worden opgelost.

Stap 4: deel de verantwoordelijkheid

Zorg dat het voor iedereen duidelijk en zeker is dat er niet zal worden gestraft. Vraag elk groepslid na te denken over hoe hij of zij kan bijdragen tot de oplossing. Zij hebben het meeste contact met de gepeste leerling en zijn dan ook het best geplaatst om het pesten te stoppen.

Stap 5: vraag de groep naar hun voorstellen

Alle positieve voorstellen worden aanvaard. Ook 'niets meer doen' is een goed antwoord. Vraag door over hoe ze hun voorstellen concreet zullen uitvoeren: 'hoe ga je het aanpakken?'. Vraag om 'ik-taal' te gebruiken: niet wij zullen iets doen maar 'ik zal het zus of zo doen'. Eventueel kunnen de concrete voorstellen op papier worden gezet.

Stap 6: laat de verantwoordelijkheid bij de groep

Zij alleen kunnen het probleem oplossen. Bedank hen en geef ze op een duidelijke manier vertrouwen. Laat hen ook weten dat je over één week met elk van hen individueel zal spreken. Zorg ervoor dat ze weten hoe en wanneer je bereikbaar bent.

Stap 7: één week later: individuele, korte gesprekken met alle betrokkenen

Laat elk groepslid afzonderlijk vertellen over zijn bijdrage. Gebruik hiervoor vragen zoals: 'hoe is het nu?', 'is het pesten gestopt?', 'ben jij tevreden?'. Indien de gepeste leerling niet echt tevreden is over het resultaat, bespreek je samen met hem/haar nieuwe doelen. Hierbij is het denkbaar dat met dezelfde groep de procedure (deels) hernomen wordt. Evenzeer is het denkbaar dat een nieuwe groep wordt samengesteld.

Stap 8: één maand later: individuele, korte gesprekken met het slachtoffer

Na een maand wordt bij het slachtoffer gecontroleerd hoe hij/zij zich voelt en of de effecten van de aanpak blijvend zijn geweest.

4. Indien de No Blame procedure te weinig resultaat biedt, zal een vervolgstap moeten worden genomen waarbij de pester direct op zijn/haar gedrag wordt aangesproken. De directie, de bouw en / of het team wordt op de hoogte gesteld van het pestgedrag, zodat iedereen er alert op kan reageren. Als het probleem zich toch blijft herhalen meldt de leerkracht dit gedrag aan de directeur van de school. De leerkracht overhandigt de directeur een lijst met daarop de data van de gebeurtenissen, de data en inhoud van de gevoerde gesprekken en de vastgelegde afspraken zoals die gemaakt zijn om het pesten aan te pakken.

5. De directie roept de ouders op school voor een gesprek. Ook het kind kan in dit gesprek betrokken worden. De directie legt dit gesprek vast.

6. Als het gedrag niet verbetert kan de leerling in het zorgteam besproken worden. Het kan raadzaam zijn externe hulp via Schoolmaatschappelijk werk in te schakelen.

7. Alles moet zorgvuldig gedocumenteerd worden. Er moeten verslagen worden gemaakt van de gesprekken die gevoerd zijn en de afspraken die gemaakt zijn. Als het gedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert en / of de ouders van het kind werken onvoldoende mee om het probleem aan te pakken kan de directie overgaan tot bijzondere maatregelen: isoleren van de pester of een tijdelijke schorsing.

De belangrijkste regel van het pesten luidt: Word je gepest, praat er thuis en op school over. Je mag het niet geheim houden!!

De 10 gouden regels vanuit het pestprotocol voor de kinderen zijn:

1. Je beoordeelt andere kinderen niet op hun uiterlijk.
2. Je sluit een ander kind niet buiten van activiteiten.

3. Je komt niet zonder toestemming aan de spullen van een ander kind.
4. Je scheldt een kind niet uit en je verzint geen bijnamen.
5. Je lacht een ander kind niet uit.
6. Je roddelt niet over andere kinderen.
7. Je bedreigt elkaar niet en je doet elkaar geen pijn.
8. Je accepteert een ander kind zoals hij of zij is.
9. Je bemoeit je niet meteen ruzie door zomaar partij te kiezen.
Als jezelf ruzie hebt, praat het eerst uit lukt dat niet dan meld je dat bij de leerkracht.
10. Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan vertel je dat aan de leerkracht.

Adviezen voor alle ouders:

- Neem het probleem serieus: het kan ook uw kind overkomen.
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem.
- Praat met uw kind over school, over de relaties in de klas, over wat leerkrachten doen, hoe zij straffen. Vraag hen ook af en toe of er in de klas wordt gepest.
- Geef af en toe informatie over pesten; wie doen het, wat doen zij en waarom?
- Corrigeer uw kind als het voortdurend anderen buitensluit.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.

Adviezen voor ouders van kinderen die pesten:

- Neem het probleem serieus.
- Raak niet in paniek. Elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet. Besteed aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen:

- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, kunt u de ouders van de pester opbellen en voorzichtig vragen er met hun kind over te praten. Gebruik daarbij als argument dat elk kind op straat veilig moet kunnen zijn. Niemand zal dat ontkennen.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Als uw kind al lange tijd is gepest, vraagt dat om een uitgebreide aanpak. Neem contact op met de leerkracht, ga bij de school kijken, lees boeken en bekijk samen met uw kind filmpjes over pesten.
- Als u van uw kind er met niemand over mag praten, steun dan uw kind, geef het achtergrondinformatie en maak uw kind duidelijk dat de school het voorzichtig zal aanpakken.
- Beloon uw kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen.
- Stimuleer uw kind tot het doen van die dingen waarin het goed is en kan uitblinken.
- Wordt uw kind op de sportclub gepest door leeftijd- of klasgenoten, vraag dan de leiding aan het pesten aandacht te besteden en met de kinderen te bespreken dat ieder kind op de club veilig moet zijn.

- Houd de communicatie open, blijf dus in gesprek met uw kind. Doe dat niet op een negatieve manier, maar geef adviezen om aan het pesten een einde te maken. Een negatieve manier van vragen is bijvoorbeeld; wat is er vandaag weer voor ergs gebeurd?
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan komt.
- Laat uw kind opschrijven wat het heeft meegemaakt. Dit kan best emotionele reacties bij uw kind oproepen. Op zich is dat niet erg, als het maar hierbij geholpen wordt de emoties te uiten en te verwerken.

Meer informatie voor ouders:

www.jeugdinformatie.nl

www.tegenpesten.nl

www.pestweb.nl

www.50tien.nl

www.minocw.nl

www.kidsplanet.nl

www.bijonsthuis.nl

www.pesten.net

www.pestweb.nl

www.stichtingstophetpe

De 10 gouden regels op school

1. Je beoordeelt andere kinderen niet op hun uiterlijk.
2. Je sluit een ander kind niet buiten van activiteiten.
3. Je komt niet zonder toestemming aan de spullen van een ander kind.
4. Je scheldt een kind niet uit en je verzint geen bijnamen.
5. Je lacht een ander kind niet uit.
6. Je roddelt niet over andere kinderen.
7. Je bedreigt elkaar niet en je doet elkaar geen pijn.
8. Je accepteert een ander kind zoals hij of zij is.
9. Je bemoeit je niet meteen ruzie door zomaar partij te kiezen. Als jezelf ruzie hebt, praat het eerst uit lukt dat niet dan meld je dat bij de leerkracht.
10. Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan vertel je dat aan de leerkracht.